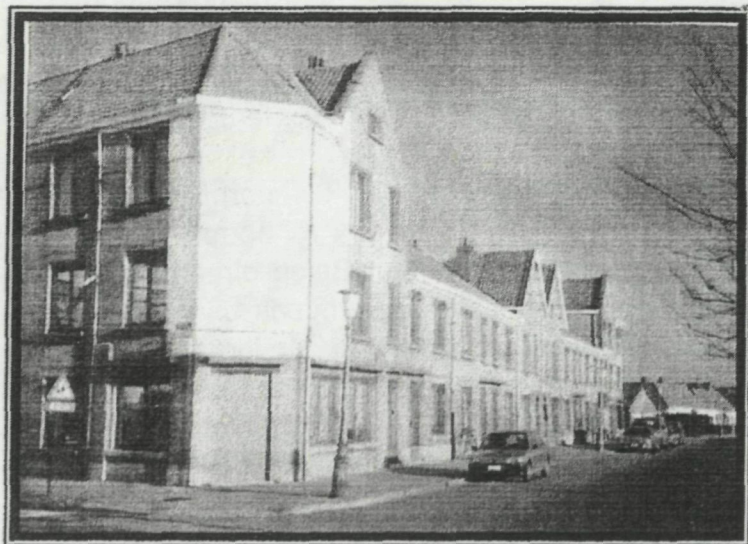

EEN OPEX-BEWONER VERTELT OVER ZIJN JONGE JAREN: NORBERT GERYL

Jeannine Laplasse

Ik werd geboren op 7 april 1931 in de Franciscusstraat in Oostende. Vader François was visser en mijn moeder was een boerendochter uit Gistel. Zij deed het huishouden.

Samen kregen zij twaalf kinderen. Vijf jongens en zeven meisjes. Ik was het zesde kind.

De levensomstandigheden in het visserskwartier waren in die tijd nog zeer bedroevend. Veel grote gezinnen leefden op te kleine kamers soms in ongezonde kelderwoningen. Zo kregen wij in 1937 van 'De Oostendse Haard' een woning aangeboden op de Vuurtorenwijk, beter gekend als 'den OPEX'. Wij gingen wonen op de hoek van de Schietbaanstraat nr. 66 en de J. Diericksen-straat in 'den Oude Blok'.

Het hoeft niet gezegd dat dit een enorme verbetering was voor ons groot gezin. Onze moeder was een ware goochelaarster in het maken van pap met alle mogelijke groenten die ze kon bemachtigen

en van koolrapen werden frieten gemaakt.

Een onzekere tijd brak aan. Op 10 mei 1940 kregen wij de inval van de Duitsers in Oostende en zo startte de grote uittocht op de Vuurtorenwijk. Veel vissers vluchtten met hun boot naar Engeland. Moeder dacht er ook eerst aan de plas over te steken. De bewuste dag brak aan, samen met haar kinderrijk gezin stak zij "den Boulevard" (toen nog Congolaan/Koninklijke Baan) over. Op de H. Baelskaai keek moeder aandachtig naar het schip dat ons zou overbrengen, dacht even na en zei toen: "Kom, wij gaan terug naar huis". Dit was de eerste keer dat ik als jonge snaak over "den Boulevard" kwam.

De wijk werd op 28 mei door de Duitsers bezet. Begin '41 werd "De Oude Blok" en de Stadsschool door de Duitsers ontruimd. "Den Pit" (Spuikom) werd een landingsbaan voor watervliegtuigen en rondom werd een betonnen baan aangelegd. Kortom wij zaten in het midden van een "Sperrgebiet". Wij kregen met ons gezin een onderkomen in een leegstaand huis in de

Aimé Liebaertstraat nr 21. Later hebben wij vernomen dat dit het huis was van Henri Van Acker die met zijn gezin naar Engeland was gevlucht. Er waren ook bewoners die door de Duitsers gedwongen werden naar het binnenland te verhuizen. Als ik zo terug denk dan waren er tijdens de oorlog nog maar 250 inwoners op de wijk. Zo herinner ik me een schooljaar waar maar acht kinderen in de klas zaten.

In het begin van de oorlog werden mijn broers en zussen jonger dan 10 jaar ondergebracht op een boerderij boven Antwerpen. Ik was net 10 jaar en mocht jammer genoeg niet mee. In hun nieuw onderkomen hebben zij aan eten en kledij niets te kort gehad. Voor de andere kinderen die hier gebleven waren, was het minder rooskleurig. Ik moet toegeven dat tijdens deze donkere periode onze toenmalige Pastoor Vanden Abeele (1941 tot '52) en de zusters van St. Jozef zich zeer verdienstelijk hebben gemaakt. Als jonge kerel zong ik op het oksaal in de noodkapel van het zusterklooster terwijl zuster Julia het orgel bespeelde. Als beloning kreeg ik een dik besmeerde boterham met rabarberconfituur erop. Mijn Plechtige Communie heb ik gedaan in een kostuum gekregen van Winterhulp. Het bestond uit een kostuumvest, een korte broek en een "schietsbroek" (poefbroek). Na mijn 6de leerjaar wilde ik ook mijn steentje bijdragen om wat geld te verdienen. Zo ben ik mij gaan aanbieden bij "Dikke Jef" in het "Kanon Hotel" op de Vindictivelaan. Deze Duitse officier verdeelde het werk. Ik werd ingezet bij de afdeling "Pit en Stake" in Klemskerke.

Op 9 september '44 werd Oostende bevrijd door de Canadezen. Vanaf 28 september verliep de ontscheping van de geallieerden ook langs de havenkant van de Vuurtorenwijk. Ik herinner me nog de veel gepantserde voertuigen, proviand en voorraden brandstof die via de Oostendse haven aangevoerd werden. Dit tot de heropening van de Antwerpse haven. Als jonge gast zag ik die gepantserde voertuigen opgesteld staan langsheen de Congolaan, van aan de Voorhavenbrug tot aan het Militair Hospitaal.

Eens de geallieerden landinwaarts waren getrokken ging ik met enkele vrienden kijken

wat ze achtergelaten hadden. Wij vonden veel lege vaten van brandstof en jerry-kannen. Met de gevonden buit knutselden wij een vlot in elkaar en konden op "De Pit" bootjevaren.

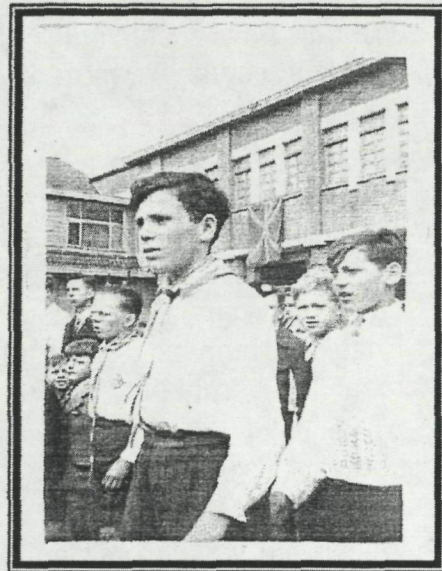
Kort na de oorlog werd er voor het eerst een vakantiepatronaat georganiseerd. Ik was bij de eersten om mij aan te sluiten. Er werd een tombola georganiseerd en wie het meest loten verkocht kreeg zijn uniform gratis. Ik verkocht er het meeste..

Hiernaast ziet u mij in uniform, iets waar ik zeer fier op was. Wij herkennen ook nog

Lucien Verleene en Henri Goutsmit (rechts op de foto). Maar ook aan die tijd kwam een einde. Ik ging les volgen aan de Paster Pype Visserijschool en op mijn 15de zat ik al op zee. Later heb ik nog avondschool gevolgd, zo heb ik mijn diploma van machinist ter zeevisserij behaald.

Ondertussen begon het bij mij te kriebelen om uit te gaan, dus tijd om een meisje te versieren. Mijn uitverkorene was Agnes Van Houcke, "een zeer snelle dochter" (mooie) van café "In de Panneboot" gelegen op het Pauluspleintje. (Dit café bestaat nu nog, het is gelegen naast het "Kroegske" met monster op het dak). Wij dansten allebei graag en deden dit in café "t Zal wel gaan" naast de Paster Pype Visserijschool.

Als ik nadenk over hoeveel geduld ik soms had om haar buiten te krijgen, dan vind ik dat onze jeugd nu geen geduld meer heeft. Zij breidde de "kuls" voor de visnetten en omdat het wat rapper vooruit zou gaan hielp ik de breinaalden vullen. Dit was geen aangename klus: de houten naalden moesten dubbel gevuld worden en op de duur had ik

blaren op mijn handen door het wrijven van die ruwe bruine touwgarens. Ik vulde zoveel breinaalden tot haar houten bak goed gevuld was. Dan mocht ik van mijn aanstaande schoonmoeder mee aanschuiven voor het avondeten. Zo kwam ik eens thuis en mijn handen lagen weer open. Mijn moeder vroeg bezorgd wat mij was overkomen. Ik vertelde haar (zonder blozen) dat ik tegen een "buisenstoof" was gestoten en mij had verbrand. Waarop mijn zuster mijn geheime liefde en de ware toedracht van de blaren aan moeder vertelde.

In 1951 besloten wij te trouwen. Er werd een datum vastgelegd en ik bleef een zeereis thuis om ons appartement klaar te maken. Doch ik had pech. Mijn aanstaande schoonvader, ook een visser, liep met motorpech Engeland binnen. De datum werd tot driemaal toe verplaatst. Het resultaat was dat wij gehuwd zijn de laatste dag dat ik verlof had. Het werd een gezellig samenzijn in kleine familiekring.

Wij gingen wonen op 'den OPEX' in de Th. Vanloostraat nr 7. Wij kregen samen twee flinke zonen: André en Daniel. Ik ben niet in de visserij gebleven. Rond 1955 ging ik werken bij Baggerwerken Decloedt. Van dan af kreeg ik de luxe regelmatig in het weekend thuis te zijn. Mijn zonen speelden voetbal bij de miniemen van het KVGGO of kortweg "'t Végé". Ik werd hun trouwste supporter. De wekelijkse trainingen en match gingen door op het voetbalveld gelegen in de buurt van de watertoren over "den Boulevard" (Koninklijke Baan). Elke match werd door de vaders nog eens overgedaan in het clublokaal: café "De Nieuwe Vuurtoren" bij de Witten Mestdagh (hoek Th. Vanloostraat en Dr. Edw. Moreauxlaan). Als gevolg van mijn enthousiasme werd ik tot "*delégé*" aangesteld.

Op oudejaarsavond en met OPEX-kermis (halfweg juni) zorgden de caféuitbaters voor een eigen huisorkest. Hun twee zonen en dochters bespeelden elk een instrument en ambiance was er altijd. "Den Witten" had nog een taxibedrijfje dat goed rendeerde met het naar huis brengen van vissers die uit zee kwamen. De verkoopdag van hun visvangst was bijzonder lonend voor zijn taxibedrijf. Zo

had hij vrijgezellen die op IJsland vaarden en met hun vers drinkgeld en loon waren zij de koning te rijk. Er waren vissers die van de taxi gebruik maakten om op cafébezoek te gaan en de taxi lieten wachten. Dat de teller doorliep, kon hen niet schelen. "Den Witten" zijn twee zonen zijn later ook taxichauffeur geworden en zijn op de wijk goed gekend.

Naast "Den Witten" had je café "In de Nieuwe Werf". Achter de toog stond Margriet Vanberwaer. Zij hield vroeger aan het 3de dok in Oostende een café open "In de Werf". Wanneer in 1948 de scheepswerven naar de Vuurtorenwijk werden overgeheveld is zij mee verhuisd. Het café heette nu 'In de Nieuwe Werf'.

Mijn vrouwtje heeft tot in 1972 een viswinkel uitgebaat rechtover het S.E.O.gebouw in de Th. Vanloostraat. Daarna zijn we naar de Van Hembdenstraat verhuisd.

Als ik terugblik dan mag ik zeggen dat ondanks de oorlog en de weinige luxe in mijn jeugdijaren, het een goed leven was. Volop geniet ik nu van mijn pensioen en ik ga regelmatig een kaartje leggen. Het is alleen jammer dat mijn gezichtsvermogen zo snel achteruit gaat. Ik kom graag onder de mensen om een babbeltje te slaan. Nu ik meer tijd heb, is het interessant om eens goed om me heen te kijken. Zo zie je de samenhang van vroeger verdwijnen. Als ik op een zondagmorgen bij de bakker binnenstap en spontaan een goede dag geef aan de aanwezigen, word ik scheef bekeken. Spijtig vind ik dat, een goede dag kost toch geen moeite.